

En "riktig" opera

OPERA

Eugen Onegin

av Pjotr Tjajkovskij

Libretto: Aleksandr Pusjkin, kapellmästare: Jukka Iisakkila, regi: Vilppu Kiljunen, det visuella: Kimmo Viskari

I rollerna: Helena Juntunen, Ville Rusanen, Solgerd Isalv, Roland Liiv, Anna-Liisa Pillak och Jari Parviainen samt solister från Vasa Opera, Vasa Operas kör och, Vasa stadsorkester

Premiär på Vasa stadsteater
5.1.2012

■ Tonsättaren Pjotr Tjajkovskij lär i ett brev till sin elev Sergej Tanejev framhållit "att jag saknar teatersinne.... och jag är beredd att inte kalla Onegin för opera, utan för något annat..."

Sedermera bestämde han sig för att benämna verket "lyriska scener".

Jag som lyssnare/åskådare kan inte tänka mig en bättre opera, i synnerhet inte vad musiken anbelangar. Den innehåller allt. Genomkomponerad till hundra procent, stämningsskapande och varierad på ett sätt som endast Tjajkovskij kan.

Vasa stadsorkester under ledning av Jukka Iisakkila gör ett mycket gott arbete. Som van-

ligt vänjer man sig snabbt med "soundet" som till en början låter burkaktigt från orkesterdiket. Iisakkila är mycket tydlig i sin dirigeringsteknik.

Detta till trots hade kören stundtals väldigt svårt att enas om rytmiken, inte minst i körens första nummer, den folkvisebaserade "Utz kak po..." Körens damer var under kvällen oftare i elden och var vassare än manskören.

Regissören Vilppu Kiljunen har tillsammans med Kimmo Viskari, som står för den visuella planeringen, skapat en helt egen miljö för händelserna. Den traditionella idylliska trädgården på landsbygden har blivit ett privat område, omgivet av kala betongväggar i industrimiljö. Klädvalet följer dagens trender. Även andra attribut, som till exempel mobiltelefoner, en dj, automatvapen och en terroristfigur placeras den tidlösa intrigen i nutid.

Intressant är Tjajkovskijs val av röster för rollerna. Ville han genom de höga röstlägena ge Tatjana (sopran) och Lenskij (tenor) karaktär av att tillhöra en högre andlig sfär?

Vasa Operastiftelses satsning på Eugen Onegin är lyckad. Verket utförs helt riktigt på

originalspråket och textas till finska och svenska, där åtminstone den svenskspråkiga versionen innehöll onödiga slarvfel. Händelseförloppet är lätt att följa.

Sopranen Helena Juntunen är strålande som den moraliskt starka Tatjana. Hennes röst klingar underskönt i alla sinnesstämmningar. En i alla avseenden fullödlig prestation av en av vårt lands förnämsta sopraner.

Tenoren Roland Liiv gör en övertygande tolkning av rollen som den unge poeten Lenskij. Hur betagande var inte den andra arian där den innerliga musiken verkligen vidrör lyssnarens innersta. Liivs timbre är ännu i vissa lägen tämligen smal, men fylligheten kommer med tiden.

Olga gestaltas förtjänstfullt av mezzon Solgerd Isalv, som dessutom uppvisar ett alldeles perfekt scenuppträdande. Nästan lika övertygande utförde Annaliisa Pillak moderns, Larina, roll.

Ville Rusanen i titelrollen är övertygande. Han hör i dag till vårt lands barytonsångarelit och trots den något stelasceniska tolkningen av Pusjkins "överflödiga människa" är resultatet gott.

En av kvällens höjdpunkter blev basen Jari Parviainen som greve. Med sin övertygande

tolkning, sonora och mårgfulla stämma lämnade han ingen oberörd.

Av operans egna solister bör framhållas den lovande Jenny Sandelin, som mycket förtjänstfullt tolkade rollen som väninnan, amman Filipjevna. Visst kunde man förnimma en liten preminärnervositet. Allt blev inte helt rent denna gång, men hon är på kommande. Även Tuomas Koskinen som sekundanden Zaretskij är pålitlig i sina uppgifter.

Årets operaproduktion är värd att uppleva. Producenten Kaj Storbacka har lyckats med att skapa en konstnärligt sett fullödlig och högklassig föreställning av Pjotr Tjajkovskijs mycket högklassiga opera Eugen Onegin.

Operan framförs totalt elva gånger, sista föreställningen är lördagen den 11 februari. Rekommenderas å det varmaste.

PER-HÅKAN JANSSON

Sopranen Helena Juntunen är strålande som den moraliskt starka Tatjana. Även Ville Rusanen är övertygande i titelrollen. FOTO: JYRKI TERVO